

**ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΠΕΤΡΑΔΙΑ
ΤΗΣ ΜΙΔΕΑΣ**

ΜΠΙΛΙΟΥΡΗ ΑΡΓΥΡΗ

2002

*Ταξιδέψαμε πίσω στο χρόνο και
περιπλανηθήκαμε μαζί με τον έμπορο της Φοινίκης
στη λαμπρή Μιδέα*

Έλα κι εσύ μαζί μας!

 εκίνησα καιρό πριν από τη Φοινίκη για να πουλήσω πολύτιμες πέτρες. Στο ταξίδι ταλαιπωρηθήκαμε πολύ γιατί πέσαμε πάνω σε θαλασσοταραχή και το καράβι κινδύνεψε να βουλιάξει. Όταν αποβιβαστήκαμε στο λιμάνι της Τίρυνθας κάναμε τις απαραίτητες θυσίες στους θεούς. Οι ταλαιπωρίες όμως δε σταμάτησαν εκεί. Στο δρόμο, η άμαξα έπεσε σε μια λακκούβα και έσπασε η μία ρόδα Ευτυχώς ήμασταν κοντά στην Τίρυνθα και την επιδιορθώσαμε σχετικά γρήγορα.

Στο βάθος του κάμπου ορθωνόταν το κάστρο και στεφάνωνε την κορφή του βουνού. Τα βέλη με οδηγούσαν εκεί. Πλησίαζα τον προορισμό μου. Είχα μια ανησυχία γιατί φοβόμουν με τόσα πολύτιμα πράγματα που είχα μαζί μου, μήπως μου επιταθούν ληστές.

Ποιο είναι το όνομα της πόλης,

που αναγράφεται στην πινακίδα;

Aνεβαίνοντας το μονοπάτι αγκομαχούσα. Πόσο απότομο ήταν το βουνό! Κάθε φορά που τα κοιτώ νιώθω τον ίδιο θαυμασμό και την ίδια απορία. Πώς έχτισαν τόσο ψηλά την πόλη τους; Και τότε αντίκρισα τα τείχη τους. Έμοιαζαν να ακουμπούν τα ουράνια. Πάνω στα τείχη και μπροστά στην πύλη φοβεροί πολεμιστές με χάλκινες πανοπλίες φρουρούν τη λαμπρή πολιτεία από επικείμενους εχθρούς. Οι πανοπλίες γυαλίζουν στο φως του ήλιου. Οι περικεφαλαίες με την κόκκινη ουρά ανεμίζουν το παραμικρό φύσημα του αέρα. Πώς να μη φοβούνται οι εχθροί βλέποντας αυτούς τους τρομερούς «χαλκοχίτωνες» Αχαιούς!

Γιατί νομίζεις ότι οι Αχαιοί αναφέρονται στον Όμηρο

ως χαλκοχίτωνες;

A φησα τα άλογα στους στάβλους και περιπλανήθηκα στα στενά ανηφορικά δρομάκια της πόλης αναζητώντας τον Διομήδη.

- *Μα το Δία! Τι χαρούμενο ξάφνιασμα ήταν αυτό! Πόσο καιρό έχεις να μας επισκεφθείς;*
- *Οι δουλειές είναι ατελείωτες και άργησα να βρω αυτά που μου είχαν ζητήσει. Μόλις τα συγκέντρωσα ήρθα.*
- *Ωραία! Τα λέμε αργότερα. Πάμε τώρα να πλυθείς, να αλλάξεις, να ξεκουραστείς και αύριο παραδίδεις το εμπόρευμά σου.*

Γιατί νομίζεις ότι

οι Αχαιοί έδιναν τόση σημασία στη φιλοξενία;

Έ να δέος με συνεπήρε καθώς έμπαινα στη μεγαλόπρεπη αίθουσα του θρόνου. Με σεβασμό πλησίασα τον άνακτα, που καθόταν μεγαλόπρεπος σε σκαλισμένο θρόνο.

- Μεγάλε Άνακτα της λαμπρής Μιδέας, φέρνω τα χαιρετίσματα από το βασιλιά της Φοινίκης. Ζητά να δεχτείς το δώρο αυτό ως δείγμα φιλίας.
- Καλοδεχούμενο το δώρο σου, καλοδεχούμενος κι εσύ. Τι καλά μας φέρνεις αυτή τη φορά.
- Πολύτιμους λίθους είχατε παραγγείλει την τελευταία φορά. Με κόπο βρήκα τους καλύτερους για να φωτίζουν τη λαμπρότητά σου.
- Αυτό θα το κρίνει ο σφραγιδογλύπτης. Φρουροί, οδηγήστε τον στα εργαστήρια.

Πώς προμηθεύονταν οι Αχαιοί προϊόντα που χρειάζονταν

αλλά δεν υπήρχαν στην περιοχή τους;

B γαίνοντας από το κατώφλι του ανακτόρου, ένιωθα ότι βρισκόμουν στην κορφή του κόσμου και οι θεοί ήταν κάπου εκεί γύρω. Ο κάμπος απλωνόταν στα πόδια μου και έπαιρνα λίγη από τη δύναμη των βασιλιάδων. Πέρα μακριά διέκρινα τα τείχη της Τίρυνθας. Η θάλασσα στραφτάλιζε στο βάθος κάτω από το φως του ήλιου.

Γιατί οι Αχαιοί έχτιζαν τα κάστρα τους σε τέτοια σημεία;

Δίπλα μου άκουσα σούρσιμο ποδιών, κροτάλισμα κοσμημάτων και ένας αυλός ήχησε. Μια πομπή εμφανίστηκε. Προπορεύονται τρεις κοπέλες με πολύχρωμα φορέματα, κοσμήματα, περίπλοκα χτενίσματα και έντονα βαμμένα μαλλιά. Η μία κρατάει ένα γυάλινο δοχείο γεμάτο αρωματικό λάδι, η άλλη φέρνει δίσκο με σιτάρι και η Τρίτη σταφύλια και σύκα.

Η άνασσα φοράει χιτώνα με κόκκινο σιρίτι, το κεφάλι της στολίζει περίτεχνο στέμμα και χρυσή ζώνη με σπείρες τυλίγει τη μέση της. Ακολουθεί κρατώντας στην αγκαλιά της πανέμορφα λουλούδια.

Η συγκομιδή πήγε καλά εφέτος, οι αποθήκες γέμισαν και οι θυσίες για να ευχαριστήσουν τους θεούς έπρεπε να είναι πλουσιοπάροχες.

K αθώς κατηφορίζω, στο πέρασμά μου ξεπροβάλλουν τα εργαστήρια του άνακτα. Αφού πέρασα τους φρουρούς, ήχοι με προετοίμασαν για το τι θα συναντήσω.

Ένας ξυλουργός σκαλίζει με τέχνη μια μικρή κούνια. Ο αγγειοπλάστης στριφογυρίζει ένα κομμάτι πηλού φτιάχνοντας έναν λεπτεπίλεπτο κύλικα. Ο αρχιμάστορας συμβουλεύει τους μαθητές του πώς να αναμειγνύουν τα υλικά ώστε να είναι έτοιμα τα χρώματα για την επόμενη τοιχογραφία. Ο γραφέας σκυμμένος σε μια πέτρα, σκαλίζει με ταχύτητα και επιμέλεια τις ποσότητες της σοδειάς. Ο χρυσοχόος στριφογυρίζει με επιδεξιότητα το σύρμα για να πετύχει τη σπείρα στο κόσμημα. Ακριβώς δίπλα είναι το σφραγιδογλυφείο. Ο τελικός προορισμός μου.

Γιατί τα εργαστήρια φρουρούνταν;

O σφραγιδογλύπτης κρατά ένα ορθογώνιο κομμάτι γκριζογάλαζου στεατίτη και με μαστοριά προσπαθεί να σκαλίσει έναν άνθρωπο ή έναν δαίμονα. Απλώνει το χέρι του και διαλέγει ένα διαφορετικό εργαλείο, από όλα εκείνα τα μικρά με τις παράξενες μύτες που είναι απλωμένα στον πάγκο του.

Κάθε φορά, που παρακολουθώ μια τέτοια δημιουργία, θαυμάζω όλο και περισσότερο τον τεχνίτη και τον μακαρίζω για την εύνοια των θεών.

Τι τυχερός που είναι αφού τα έργα του θα μείνουν αθάνατα και θα μνημονεύονται από τις επόμενες γενιές!

Τα εργαλεία, που χρησιμοποιούσαν εκείνη την εποχή,

τι δείχνουν για τον μυκηναϊκό πολιτισμό;

Mόλις με αντιλήφθηκε ο σφραγιδογλύπτης, άφησε τη δουλειά του, με καλωσόρισε και με ανυπομονησία πήρε το σακούλι με τις πολύτιμες πέτρες. Παίρνει μια – μια τις πέτρες και τις ελέγχει για να δει εάν είναι κατάλληλες. Τις κοιτάζει στον ήλιο για να δει εάν έχουν ρωγμές, διαλέγει τα χρώματα που θέλει, αναζητεί το κατάλληλο μέγεθος. Ξεχωρίζει έναν βαθυκόκκινο αχάτη και χαμογελάει καθώς τον στριφογυρίζει στο χέρι και τα μάτια του λάμπουν.

« Αυτό το κομμάτι το περίμενα καιρό. Θα κάνω ένα μοναδικό δαχτυλίδι. Θα σκαλίσω ένα λιοντάρι που πιάνει έναν ταύρο. Ο βασιλιάς θα ενθουσιαστεί», μονολογεί.

- *Λοιπόν θα τις κρατήσουμε όλες. Πήγαινε να πληρωθείς και σε περιμένουμε με καινούρια κομμάτια την άλλη φορά. Καλή επιστροφή στην πατρίδα σου!*

Η ώρα της επιστροφής ήρθε και θα φύγω πιο γρήγορα απ' ότι υπολόγιζα γιατί δεν υπάρχει επόμενος σταθμός. Πούλησα όλο το εμπόρευμα, το αντάλλαξα με χρυσό και φεύγω ικανοποιημένος. Πέρασα καλά, χάρηκα την παρέα του φίλου μου, είδα την πανέμορφη βασίλισσα. Θα πάω στο λιμάνι και θα περιμένω το καράβι να σαλπάρει.

Οι απαντήσεις των ερωτημάτων.

- 2. Ο Όμηρος χαρακτηρίζει τους Αχαιούς ως «χαλκοχίτωνες» εξ αιτίας των πανοπλιών τους. Γεγονός που επιβεβαιώθηκε από τη χάλκινη πανοπλία που βρέθηκε σε τάφο των Δενδρών.
- 3. Οι αρχαίοι θεωρούσαν τερό τον ξένο και του παρείχαν φιλοξενία.
- 4. Τα προϊόντα που χρειάζονταν οι Μυκηναίοι τα προμηθεύονταν από άλλες χώρες, εφόσον ήταν ανεπτυγμένο το εμπόριο.
- 5. Οι Αχαιοί έχτιζαν τις ακροπόλεις στις κορφές λόφων για να προφυλάσσονται εύκολα με τείχη και να έχουν οπτική επαφή του χώρου για καλύτερη επίβλεψη.
- 6. Τα εργαστήρια φρουρούνταν γιατί ανήκαν στο βασιλιά και εκεί βρίσκονταν, μαζί με τις αποθήκες, η περιουσία του κράτους.
- 7. Οι λεπτές εργασίες, που παρατηρούνται στα αντικείμενα, που κατασκευάστηκαν στα εργαστήρια των μυκηναϊκών πόλεων δηλώνουν έναν πολύ ανεπτυγμένο πολιτισμό.

Αντιστοίχισε την περιγραφή με την εικόνα:

θήλαστρο

μυκηναϊκή πανοπλία

σφραγιδόλιθος

Το θήλαστρο, ο σφραγιδόλιθος, η πανοπλία και άλλα ενδιαφέροντα αντικείμενα βρέθηκαν στην περιοχή της ακρόπολης της Μιδέας και στον τάφο των Δενδρών.

